

Total number of printed pages-31

3 (Sem-3/CBCS) PHY SE 1/2/4/6/7/9

2024

PHYSICS

(Skill Enhancement Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION - A

Paper : PHY-SE-3014

(Physics Workshop Skills)

OPTION - B

Paper : PHY-SE-3024

(Computational Physics Skills)

OPTION - C

Paper : PHY-SE-3044

(Digital Photography and Editing)

OPTION - D

Paper : PHY-SE-3064

(Weather Forecasting)

OPTION - E

Paper : PHY-SE-3074

(Applied Optics)

OPTION - F

Paper : PHY-SE-3094

(PageMaker)

Full Marks : 50

Time : Two hours

The figures in the margin indicate
full marks for the questions.

Contd.

OPTION - A

Paper : PHY-SE-3014

(Physics Workshop Skills)

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following objective-type questions : $1 \times 4 = 4$

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ বস্তুনিষ্ঠ উত্তৰ দিয়া :

(a) Which one given below is a fundamental unit ?

(i) Kilometer

(ii) Meter

(iv) Gram

(iv) Minute

তলত দিয়া কোনটো মৌলিক একক ?

(i) কিলোমিটাৰ

(ii) মিটাৰ

(iv) গ্ৰাম

(iv) মিনিট

(b) Full form of PCB is

(i) Painted Circuit Board

(ii) Printed Chemical Board

(iii) Printed Circuit Board

(iv) None of the above

‘পিচিবি’ৰ সম্পূৰ্ণ নামটো হ’ল

(i) অংকিত বৰ্তনী বোর্ড

(ii) মুদ্ৰিত বাসায়নিক বোর্ড

(iii) মুদ্ৰিত বৰ্তনী বোর্ড

(iv) ওপৰৰ এটাও নহয়

(c) Which one of the following is not a noble metal ?

(i) Cu

(ii) Ag

(iii) Au

(iv) Pt

(i) Cu

(ii) Ag

(iii) Au

(iv) Pt

- (d) 'Bench Vice' is used in
- (i) electrical workshop
  - (ii) mechanical workshop
  - (iii) electronics workshop
  - (iv) All of the above

- বেঞ্চ ভাইচ সঁজুলিটো ব্যবহৃত হয়
- (i) বৈদ্যুতিক কাৰখানাত
  - (ii) যান্ত্ৰিক কাৰখানাত
  - (iii) ইলেক্ট্ৰনিক কাৰখানাত
  - (iv) ওপৰৰ সকলোবোৰ কাৰখানাত

2. Answer the following questions in very short : $2 \times 3 = 6$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া :

- (a) In a slide caliper 50 divisions of the vernier scale coincide with the 49 divisions of main scale. If one smallest division of main scale equals to 0.5 mm , find out the vernier constant of the slide caliper.

এডাল স্লাইড কেলিপাৰৰ ভাৰ্ণিয়াৰ স্কেলৰ 50টা ভাগ মূল (মেইন) স্কেলৰ 49টা ভাগৰ সমান। এটা সৰু মূল স্কেলৰ সৰু ভাগৰ মান যদি 0.5 mm হয়, তেন্তে স্কেলডালৰ ভাৰ্ণিয়াৰ ধ্ৰুবকৰ মান উলিওৱা।

- (b) Why is lubricant used in mechanical instruments? Name one lubricant used in mechanical workshop.

যন্ত্ৰ এটাত লুব্ৰিকেটিং তেল কিয় ব্যৱহাৰ কৰা হয়? যান্ত্ৰিক কৰ্মশালাত ব্যৱহাৰ হোৱা এটা লুব্ৰিকেটিং তেলৰ নাম লিখা।

- (c) Write down *two* safety precautions that should be followed by a person in a mechanical workshop.

যান্ত্ৰিক কৰ্মশালা এটাত এজন মানুহে পালন কৰিব লগীয়া দুটা সতৰ্কতামূলক ব্যৱস্থাৰ নাম লিখা।

3. Answer *any two* questions from the following : $5 \times 2 = 10$

তলত দিয়া যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the procedure to measure the height of a tree using a sextant.

এডাল গছৰ উচ্চতা এটা ছেক্সটেন্টৰ সহায়ত জুখিবলৈ পদ্ধতিগত প্ৰণালী ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Write down five types of tools and its uses in mechanical workshop.

যান্ত্ৰিক কৰ্মশালা এটাত ব্যৱহাৰ হোৱা পাঁচটা সঁজুলিৰ নাম আৰু ব্যৱহাৰ লিখা।

(c) (i) What are the basic types of welding joints? Explain with appropriate diagram. 4

প্রধান ওয়েলডিং সংযোগসমূহ কি কি চিত্রসহ বুজাই লিখ।

(ii) Write down one advantage of welding over soldering. 1

চল্ভাৰিঙতকৈ ওয়েলডিংৰ এটা সুবিধাৰ বিষয়ে লিখ।

(d) Explain the working principle of power generation system. 1

শক্তি উৎপাদন পদ্ধতিৰ কাৰ্য্য নীতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰ।

4. Answer **any three** questions of the following: 10×3=30

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখ :

(a) (i) Write down the names of three different manufacturing materials and their industrial applications. 6

তিনিটা উৎপাদন উপাদান আৰু সিহঁতৰ শিল্প উদ্যোগত হোৱা ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে লিখ।

(ii) Discuss **two** manufacturing processes used in mechanical workshop. 4

যান্ত্ৰিক কৰ্মশালা এটাত ব্যৱহাৰ হোৱা দুটা সামগ্ৰী নিৰ্মাণ পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰ।

(b) (i) What are the features of a multimeter used in your physics laboratory? 3

তোমাৰ পদাৰ্থ বিজ্ঞান পৰীক্ষাগাৰত ব্যৱহাৰ কৰা মাল্টিমিটাৰ এটাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?

(ii) What is the colour code of resistance? What are the information received from the colour code of a resistance? 2

ৰোধক এটাৰ 'কালাৰ ক'ড' কি ? ৰোধক এটাৰ 'কালাৰ ক'ড'ৰ পৰা কি তথ্য পাব পাৰি ?

(iii) What do you mean by the terms soldering and desoldering? 2

জ্বলাই কৰা আৰু জ্বলাইমুক্ত কৰা বুলিলে কি বুজা ?

(iv) Write down step by step procedure of soldering process. 3

জ্বলাই কৰা প্ৰক্ৰিয়াটো পদ্ধতিগতভাৱে লিখ।

(c) (i) What do you mean by regulated and unregulated power supply? 2

নিয়ন্ত্ৰিত আৰু অনিয়ন্ত্ৰিত বিদ্যুৎ সৰববাহ মানো কি বুজা ?

(ii) Draw the circuit diagram of a regulated power supply. Explain the function of each parts. 6

এটা নিয়ন্ত্ৰিত বিদ্যুৎ সৰবৰাহকাৰী বৰ্তনীৰ চিত্ৰ আঁকা আৰু প্ৰত্যেকটো অংশৰ কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) What is the advantage of integrated circuit (IC). regulated power supply over Zener-regulated power supply. 2

জেনাৰ (Zener) নিয়ন্ত্ৰিত বিদ্যুৎ সৰবৰাহতকৈ আইচি-নিয়ন্ত্ৰিত বিদ্যুৎ সৰবৰাহৰ কি সুবিধা আছে ?

(d) (i) Explain with diagram the switching action of a transistor. 6

এটা ট্ৰেনজিষ্টৰৰ চুইচিং ক্ৰিয়া চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) How can a galvanometer be converted into an ammeter and a voltmeter? 4

এটা গেলভেন'মিটাৰ কেনেকৈ এটা এমিটাৰ আৰু ভল্টমিটাৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব পাৰি ?

(e) (i) What is the use of oscilloscope in electronics? 2

ইলেকট্ৰনিক্স পৰীক্ষাগাৰ এটাত অচিল'স্কোপ এটা কিয় প্ৰয়োজনীয় ?

(ii) Write down the names of six control knobs in the control panel of an oscilloscope and its function. 3

অচিল'স্কোপ এটাৰ নিয়ন্ত্ৰণ পেনেলত থকা ছয়টা নিয়ন্ত্ৰণ চুইচৰ নাম আৰু কাৰ্য্যকাৰীতা লিখা।

(iii) The CRO vertical gain control is set up at deflection sensitivity of 0.5 V/cm . An unknown AC (sinusoidal) is applied to Y input and peak-to-peak value is observed as 20 cm on the screen. Find out the peak value and r.m.s. value of A.C. voltage. 5

অচিল'স্কোপ এটাৰ উলম্ব লাভ নিয়ন্ত্ৰণ চুইচটো বিচ্যুতি সংবেদনশীলতা 0.5 V/cm ত স্থিৰ কৰা আছে। এটা অজ্ঞাত সাইন তৰংগ Y ইনপুটত লগালে যদি শীৰ্ষৰ পৰা শীৰ্ষলৈ 20 cm পাওঁ, তেন্তে AC ভল্টেজৰ শীৰ্ষ মান আৰু মূল গড় বৰ্গমান উলিওৱা।

(f) Discuss **any two** systems of the following : $5 \times 2 = 10$

(i) Bracking system of automobile vehicles

(ii) Lever system

(iii) Pulley system

(iv) Timer circuit using 555IC

তলৰ যিকোনো দুটা পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা :

(i) অট'মবাইল গাড়ী এখনত ব্ৰেকিং প্ৰণালী

(ii) উত্তোলক প্ৰণালী

(iii) কপিকল প্ৰণালী

(iv) আই চি 555 ব্যৱহাৰ কৰি টাইমাৰ চাৰ্কিট

OPTION - B

Paper : PHY-SE-3024

(Computational Physics Skills)

1. Answer the following questions : $1 \times 4 = 4$

(a) What is interprocess communication ?

(b) What is the main use of Red hat OS ?

(c) Give an example of address of operator.

(d) Does gnuplot have a graphic user interface ?

2. Answer the following questions in short : $2 \times 3 = 6$

I. What is a bootstrap program in OS ?

II. How is does algorithm different from flowchart ?

III. How do you differentiate variables from keywords ?

3. Answer from the following group **either** [(a) and (b)] **or** [(c) and (d)] : $5 \times 2 = 10$

(a) Write a note on usage of basic Linux command.

(b) Give an example of the use of implied and nested DO loop in a program.

(c) Write down the algorithm to find out the root of a quadratic equation.

(d) Discuss how the Block IF statement is different from the Nested Block IF statement.

4. Answer the following: $10 \times 3 = 30$

(a) What do you mean by real-time operating system? Mention its types and discuss its working principles.

Or

What is the main purpose of an OS? What are different types of OS? Discuss how it works.

(b) What is gnuplot? How is gnuplot important for the visualisation of computational data? Discuss about a few basic gnuplot commands.

Or

Define array and its types. Discuss about the reading and writing arrays with examples.

(c) To plot a Lissajous figure formed by two functions $f(x)$ and $f(z)$ with 270° phase angle, write the layout of the program.

Or

Draw the flowchart to find the trajectory of a projectile thrown at an angle 45° with the horizontal plan.

OPTION - C

Paper : PHY-SE-3044

(Digital Photography and Editing)

1. Choose the correct answer of the following questions : **(any four)** 1×4=4

(A) If you are shooting a photo and want to go a greater depth of field in the image, you would shoot at

- (i) F 2.8
- (ii) F16
- (iii) F 7.1
- (iv) F4

(B) When shooting in manual mode which of the following controls the exposure of your computer ?

- (i) Aperture
- (ii) Shutter speed
- (iii) ISO
- (iv) All of the above

(C) Basic element of video editing is

- (i) capture
- (ii) shot
- (iii) timeline
- (iv) All of the above

(D) Digital editing is known as

- (i) linear editing
- (ii) non-linear editing
- (iii) tape-to-tape editing
- (iv) None of the above

(E) A tripod is an essential piece of equipment of right photography.

- (i) True
- (ii) False

(F) Which artist is usually identified as one of the inventors of photography ?

- (i) Nicephore Niepce
- (ii) Ansel Adams
- (iii) John Herschel
- (iv) Thomas Eakins

(G) Resolution of an image describes

- (i) the quality of the image
- (ii) the clarity of an image
- (iii) the size of the image in pixels
- (iv) colour and contrast of the image

(H) In which stage do you edit video ?

- (i) Pre-production
- (ii) Production
- (iii) Post-production
- (iv) None of the above

2. Answer the following questions : **(any three)**
2×3=6

- (a) Why is exposure important in photography ?
- (b) What is white balance in photography ?
- (c) What are the types of exposure in photography ?
- (d) How does shutter work, when shooting videos ?
- (e) How does a camera tripod work ?
- (f) Why is manual focus important in photography ?

3. Answer the following questions : **(any two)**
5×2=10

- (a) Explain about the digital camera. Which is the best digital camera ?
- (b) Describe different types of light sources.
- (c) How does white balance affect an image ?
- (d) How does digital video work ?
- (e) Write one disadvantage of using digital zoom. How does digital zoom work on a camera ?
- (f) What is white balance ? Explain.

4. Answer **any three** of the following questions :
10×3=30

(A) Write short notes on :

- (i) Digital camera
- (ii) DSLR

(B) Describe various parts of digital videography.

(C) Describe the control and features of video camera.

(D) Explain change couple device.

(E) Write the difference between lens and iris.

(F) Explain digital noise.

OPTION - D

Paper : PHY-SE-3064
(Weather Forecasting)

Answer either in English or in Assamese.

1. Fill in the blanks :

খালী ঠাই পূৰ কৰা :

1×4=4

(a) Standard atmospheric pressure is called 1 atmosphere of pressure. It is equal to 76 cm of Hg and it is equal to ____.

প্ৰমাণ বায়ুমণ্ডলীয় চাপক 1 বায়ুমণ্ডলীয় চাপ বোলে। এই মান 76 ছেণ্টিমিটাৰ পৰাভাঙৰ সমান আৰু ইয়াৰ মান হ'ল ____।

(b) Dry air by volume is more than 99 percent composed of ____.

আয়তনৰ হিচাবত, শুকান বায়ু 99 শতাংশতকৈ বেছি ____ ৰ সংমিশ্ৰণ।

(c) Wind direction is determined by ____.

____ ৰ সহায়ত বতাহৰ দিশ নিৰ্ণয় কৰা হয়।

(d) 50% of the total mass of atmosphere is confined in ____ from earth surface.

বায়ুমণ্ডলৰ মুঠ ভৰক 50% আবদ্ধ হৈ আছে পৃথিৱী পৃষ্ঠৰ পৰা ____ দূৰত্বত।

2. Answer the following questions : 2×3=6

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) How is relative humidity calculated ?
আপেক্ষিক আৰ্দ্ৰতা কেনেকৈ নিৰ্ণয় কৰা হয় ?

(b) How are wind speed and direction measured ?
বতাহৰ দ্ৰুতি আৰু দিশ কেনেকৈ পৰিমাণ কৰা হয় ?

(c) What are the differences between tornadoes and hurricanes ?
টৰনেডো আৰু হাৰিকেনৰ মাজত পাৰ্থক্য কি কি ?

3. Answer any two questions : 5×2=10

যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss about the South Asian monsoon.

দক্ষিণ এছীয় মৌচুমীৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(b) What type of information are essential to forecast flood and erosion ?

বানপানী আৰু গৰাখহনীয়াৰ পূৰ্বানুমান কৰিবলৈ কি ধৰণৰ তথ্যৰ অতিপ্ৰয়োজন ?

(c) How do variation of rainfall amount and intensity depend on wind direction ?

বতাহৰ দিশৰ ওপৰত বৰষুণৰ পৰিমাণ আৰু তীব্ৰতা কেনেকৈ নিৰ্ভৰ কৰে ?

(d) Discuss about general circulation model (GCM).

জেনেৰেল চাৰ্কুলেচন আৰ্হিৰ (GCM) বিষয়ে আলোচনা কৰা।

4. Answer **any three** questions : $10 \times 3 = 30$
যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is precipitation? Discuss the form of precipitation. Mention the precipitation characteristics.

অধঃক্ষেপন কি? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ অধঃক্ষেপনৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। অধঃক্ষেপনৰ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) Cloud is the main source of rain. What are different types of cloud? Explain one by one.

বৰষুণৰ মুখ্য উৎস হ'ল মেঘ। বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ মেঘ কি কি? এটা এটাকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What are different layers of the atmosphere? Discuss the characteristics of these layers.

বায়ুমণ্ডলৰ বিভিন্ন তৰপবোৰ কি কি? এই তৰপবোৰৰ বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

(d) Write a short essay on global warming and its outcomes.

গোলকীয় উষ্ণতা বৃদ্ধি আৰু ইয়াৰ ফলাফলৰ বিষয়ে এটা চুটি বচনা লিখা।

(e) Give a detailed explanation about absorption, emission and scattering in atmosphere.

বায়ুমণ্ডলত বিকিৰণৰ বাবে ঘটা শোষণ, নিৰ্গমন আৰু বিচ্ছুৰণৰ বিষয়ে বিতং ব্যাখ্যা দিয়া।

(f) Weather and climate are different. How? What is climate change?

বতৰ আৰু জলবায়ু বেলেগ। কেনেকৈ? জলবায়ু পৰিবৰ্তন কি?

OPTION - E

Paper : PHY-SE-3074

(Applied Optics)

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following questions : $1 \times 4 = 4$

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Which process gives the laser its special properties as an optical source ?

- (i) Dispersion
- (ii) Stimulated absorption
- (iii) Spontaneous emission
- (iv) Stimulated emission

কোনটো প্ৰক্ৰিয়াই লেজাৰক অপটিকেল উৎস হিচাপে ইয়াৰ বিশেষ গুণাগুণ প্ৰদান কৰে?

- (i) বিচ্ছুৰণ
- (ii) উদ্দীপিত শোষণ
- (iii) স্বতঃস্ফূৰ্ত নিৰ্গমন
- (iv) উদ্দীপিত নিৰ্গমন

(b) The technique by which an image is obtained from a hologram is called

- (i) formation
- (ii) construction
- (iii) reconstruction
- (iv) projection

যি পদ্ধতিৰ দ্বাৰা হলোগ্ৰামৰ পৰা ছবি এখন প্ৰাপ্ত কৰা হয় সেইটোক ——— বুলি কোৱা হয়।

- (i) গঠন
- (ii) নিৰ্মাণ
- (iii) পুনৰনিৰ্মাণ
- (iv) প্ৰক্ষেপণ

(c) The numerical aperture of a step-index fiber is given by

- (i) $\sqrt{n_2^2 - n_1^2}$
- (ii) $n_1^2 - n_2^2$
- (iii) $\sqrt{n_1^2 - n_2^2} / n$
- (iv) None of these

ষ্টেপ-ইণ্ডেক্স ফাইবাৰ এটাৰ সাংখ্যিক এপাৰচাৰ ইয়াৰ দ্বাৰা দিয়া হয়।

(i) $\sqrt{n_2^2 - n_1^2}$

(ii) $n_1^2 - n_2^2$

(iii) $\sqrt{n_1^2 - n_2^2} / n_1$

(iv) এইবোৰৰ এটাও নহয়

(d) The information in the hologram exists in

(i) coloured image form

(ii) black and white image form

(iii) 3D image form

(iv) Coded form

হলোগ্রামৰ তথ্য

(i) বৰ্ত্তীন ছবিৰ ৰূপ

(ii) ক'লা আৰু বগা ছবিৰ ৰূপ

(iii) 3D ছবিৰ ৰূপ

(iv) কোডেড প্ৰপত্ৰ

2. Answer the following questions : 2×3=6

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the meaning of the term LASER? Give some applications of the laser.

লেজাৰ শব্দটোৰ অৰ্থ কি? লেজাৰৰ কিছুমান প্ৰয়োগ লিখা।

(b) Why is the core's refractive index greater than the optical fiber cladding?

অপ্টিকেল ফাইবাৰ ক্লেডিংতকৈ কোৰৰ প্ৰতিসৰণাংক কিয় অধিক?

(c) What are the virtual and real images related to the reconstruction of the image from the hologram?

হলোগ্রামৰ পৰা ছবিখন পুনৰনিৰ্মাণৰ সৈতে সম্পৰ্কিত ভাৰ্চুৱেল (অসৎ) আৰু প্ৰকৃত ছবিবোৰ কি কি?

3. Answer the following questions : 5×2=10

তলৰ প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain with a neat diagram, the process of absorption of light, spontaneous emission and stimulated emission of radiation.

এক পৰিপাটী নক্সাৰ সহায়ত পোহৰ শোষণৰ প্ৰক্ৰিয়া, স্বতঃস্ফূৰ্ত নিৰ্গমন আৰু বিকিৰণৰ উদ্দীপিত নিৰ্গমনৰ সৈতে ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

State the conditions for stimulated emission and explain Einstein's A and B coefficients.

উদ্দীপিত নিৰ্গমনৰ চৰ্তবোৰ উল্লেখ কৰা আৰু আইনষ্টাইনৰ A আৰু B গুণাংকবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is a hologram? How does it differ from ordinary photographs? Describe in short how a hologram is generated and viewed.

হলোগ্ৰাম কি? এইটো সাধাৰণ আলোকচিত্ৰৰ পৰা কেনেকৈ পৃথক? হলোগ্ৰাম কেনেদৰে সৃষ্টি আৰু কোৱা হয় চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

Or / অথবা

A step-index fiber has a core with a refractive index 1.55 and cladding with a refractive index 1.51. Calculate the intermodal dispersion per kilometer of the length of the fiber and the total dispersion in a 15 km length of the fiber.

ষ্টেপ-ইণ্ডেক্স ফাইবাৰ এটাত প্ৰতিসৰণ সূচক 1.55 আৰু প্ৰতিসৰণ সূচক 1.51-ৰ সৈতে ক্লেভিং-ৰ সৈতে এটা কোৰ থাকে। আইৰ দৈৰ্ঘ্য প্ৰতি কিলোমিটাৰ তন্ত্ৰৰ আন্তঃমডেল বিচ্ছুৰণ আৰু আইৰ 15 কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্যত মুঠ বিচ্ছুৰণ গণনা কৰা।

4. Answer **any three** of the following questions:

10×3=30

তলৰ যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define Einstein's coefficients. Derive the relations between them.

4+6=10

আইনষ্টাইনৰ গুণাংকবোৰ নিৰ্ধাৰণ কৰা। তেওঁলোকৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আহৰণ কৰা।

(b) Draw a neat diagram of a helium-neon laser and describe its working method. What are the characteristics of a laser beam? Discuss its important applications.

2+3+5=10

হিলিয়াম-নিয়ন লেজাৰৰ এটা পৰিপাটী নক্সা আঁকা আৰু ইয়াৰ কাম কৰাৰ পদ্ধতি বৰ্ণনা কৰা। লেজাৰ ৰশ্মিৰ বিশেষত্ববোৰ কি? ইয়াৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰয়োগবোৰ আলোচনা কৰা।

(c) What do you understand by holography? Explain its working and mention its applications.

3+7=10

হলোগ্ৰাফীৰ দ্বাৰা তুমি কি বুজি পাইছা? ইয়াৰ কৰ্মপদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োগবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (d) A laser source of wavelength $6000\text{\AA}$, coherence with 4 mm and power 10 mW shines on a surface 100 m away. Deduce the (i) angular spread, and (ii) areal spread. $5+5=10$

তৰংগ দৈৰ্ঘ্য $6000\text{\AA}$, সমন্বিত প্রস্থ 4 mm আৰু 10 mW শক্তিৰ লেজাৰ উৎস 100 m দূৰত পৃষ্ঠত জ্বলি উঠে। (i) কৌণিক বিস্তাৰ, আৰু (ii) অৱাস্তৰ বিস্তাৰ নিৰ্ণয় কৰা।

- (e) How can we classify optical fibers? Explain the construction of single-mode fiber and multimode fiber. $3+7=10$

আমি অপটিকেল ফাইবাৰবোৰ কেনেকৈ শ্ৰেণীবদ্ধ কৰিব পাৰোঁ। একক-মোড ফাইবাৰ আৰু মাল্টিমোড ফাইবাৰ নিৰ্মাণৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Draw the block diagram of the optical fiber communication system explaining the functions of different blocks. Compare its merits over conventional communication systems. $7+3=10$

বিভিন্ন খণ্ডৰ কাৰ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰি অপটিকেল ফাইবাৰ যোগাযোগ প্ৰণালীৰ খণ্ড নক্সা অঙ্কন কৰা। পৰম্পৰাগত যোগাযোগ প্ৰণালীতকৈ ইয়াৰ গুণাগুণ তুলনা কৰা।

OPTION - F
Paper : PHY-SE-3094
(PageMaker)

1. Answer the following questions : $1 \times 4 = 4$

(a) What is the first step of the page layout for desktop publishing ?

(b) What is keyboard shortcut for 'character specification' menu ?

(c) How many columns are there in the newspaper ?

(d) What is the full form of DTP ?

2. Answer the following questions : $2 \times 3 = 6$

(i) Define 'layout' menu in PageMaker ?

(ii) What is the default font size in PageMaker ?

(iii) What is the use of pointer tool ?

3. Answer **any two** the following questions :

$$5 \times 2 = 10$$

(a) How to applying colour to text and graphics ?

(b) What are 'cut', 'copy' and 'paste' ? How are these terms used in PageMaker ?

(c) Write a note on master pages.

(d) Write a note on 'window' menu of PageMaker.

4. Answer **any three** of the following questions :

$$10 \times 3 = 30$$

(a) Define 'type' menu. What features are there in it ? Briefly explain all.

(b) Write short notes on grids, rulers and guides. Describe their importance.

(c) Write a detailed note on text tool and its properties.

(d) Write a descriptive note on 'arrange' in PageMaker.

(e) Describe about various elements of 'type' menu in PageMaker.

(f) Explain the following :

(i) Adding text and lines

(ii) Formatting text

(iii) Saving and printing a publication